

DÉLVIDÉK

Verseczi társadalmi és közművelődési vegyes tartalmú hetilap.

Versecz és vidéke magyar nyelvterjesztő egyesületének hivatalos közlönye.

Szerkesztési iroda: Versecz, laktanya-utca 1054. szám — ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden küldemény és levelezés. A szerkesztőség számára a levelek és egyéb írásbeli közlemények különben özv. Kirchnerné felvételi és rendelő irodájában (az Andrássy-sétány és iskola-utca sarkán lévő Káches-féle házban) is átvetetnek.
Előfizetési díj: Negyedévre 1 frt. 25 kr. — Félévre 2 frt. 50 kr. — Egész évre 5 frt.

Egyes szám ára 10 kr.

Felelős szerkesztő: Perjessy Lajos.

Kiadó-hivatal: Kirchner-féle könyvnyomda Verseczen — ide intézendők a kiadó-hivatalt illető előfizetések, hirdetések és felszámítások.

Hirdetési díj: A hirdetésekért járó díj legutányosabban számítatik. — Bélyegdíj minden beiktatásért 30 kr. — A nyílt térben egy sor 10 kr. — A hirdetésekért kérjük penteken délig beküldeni.

V. évfolyam.

Vasárnap 1895. évi márczius 3-án.

9. szám.

Versecz 1895, február 28.

A vidéki sajtó ma már jelentékeny számottevő tényezőként szerepel nemcsak politikai, hanem főleg társadalmi életünkben, s döntő befolyást érvényesít kultúrterekvéseinkre.

A vidéki hírlapirodalom az utolsó két évtized alatt oly óriási lendületre jutott, hogy a hatvanas évek közepén ilyenre még csak távolról sem gondolhattunk, s még a legvérmesebbek sem táplálták magukban azon reményt, hogy a század utolsó tizedében oly kiterjedt vidéki hírlapirodalom keletkezzék, a minő a mai.

Körülbelül negyedfélszáz vidéki lap és folyóirat áll a magyar állameszme szolgálatában, édes anyanyelvükön terjesztve a közművelődést még a legelrejtettebb, a legfélreesőbb vidékek zugaiban is.

És ez minden esetre arra mutat, hogy a magyar nyelv s a magyar állameszme hódít s tért foglal mindenfelé, minden irányban.

A vidéki magyar hírlapirodalomnak nem esekély része van abban, hogy az utolsó népszámlálás eredménye nyolcz millió magyart mutathat fel.

Amerikában tudvalevőleg nemcsak minden városnak, de minden népesebb gyarmatnak, telepnek van saját közlönye. De míg ott a vidéki hírlapirodalom jogosultságát tisztán csak közgazdasági eredmények igazolják, addig a mi vidéki hírlapirodalmunk létjogosultságát magasabb okokból származtathatjuk, abból tudniillik, hogy ná-

lunk, még a legtösgyökeresebb magyar vidéken a magyarság közepette megjelenő lap is első sorban nemzeti kulturmissziót teljesít.

És ha ez így van, mennyivel inkább mondható ez a nemzetiségek lakta vidékeken megjelenő hírlapokról?! A ki érdeklődik a magyar nemzeti eszme terjesztése és megerősítése iránt, az mindig készséggel ismeri el, a vidéki sajtónak szükségessé voltát.

A vidéki sajtó szükséges voltát a fővárosi sajtó is készséggel ismeri el, a mi nek mindinkább több és több bizonyítékát észlelik a vidéki lapszerkesztők. Eredményeiben azt tapasztaljuk, hogy a vidéki hírlapirodalom tekintélyes része annak a nagy hatalmasságnak, a mely epithetonnal minden művelt államban megtisztelik a sajtót.

Zsunalisztikával foglalkozó országos képviselőink előszeretettel keresik fel a vidéki sajtó hasábjait, tudva azt, hogy eszméik gyakorlati eredményt csak akkor mutathatnak fel, ha azokat a szélrózsa minden irányában elvetik. Országos érdekü, s a társadalom regenerálására célzó terveik csak úgy válhatnak általános ismertekké, ha azokat az ország közlakosságának minden rétegével közlik. S erre legjobb, leghivatottabb és leghálásabb talaj: a vidéki sajtó.

Midőn a vidéki sajtónak ezen magasabb társadalmi rétegekből kiinduló szükségességét és elismerését röviden megemlítettük, az volt szándékunk, hogy a vidéki intelligenciának nagyobb mértékű támogatására való jogosultságunkat mutassuk ki.

Az igaz, hogy vannak vidékek, a hol az intelligencia a helyi sajtót teljes szellemi erejével támogatja, s nem merülhet fel oly köz- vagy társadalmi ügy, melynél ne hallatná nyomatékos szavát; de ismét vannak vidékek, hol csak úgy néha-néha veszi fel a tollat az intelligencia egyik-másik tagja, ezt is talán csak oly alkalmakkor, a midőn nagyon közéről van érdekelve; és végül vannak vidékek, — s ez a legszomorubb állapot — a hol az intelligencia egész közönyös szemlélője azon nemes irányu törekvéseknek, a miket az illető vidéki lap programjában kijelölt, s a miket megvalósítani iparkodik.

Általában véve azt tapasztaljuk a Délvidéken, hogy az intelligencia sokat vár a vidéki sajtótól, de nem támogatja, legalább is nem oly mértékben, a melyben szellemi tehetségeitől lehetne várunk.

Pedig lehetne! De sőt nemcsak lehetne, hanem kötelessége is volna sorompó elé állani mindannyiszor, valahányszor egy-egy megoldandó társadalmi kérdés merül föl, vagy valamely, a közügyre kiható tény megvalósításával foglalkozunk, mert tény, hogy az intelligenciának közreműködése az illető vidék műveltségére mintegy ráüti bélyegét, s következtetést vonhatni egyebekre is. A művelt intelligenciának közreműködése. első életfeltétele a vidéki lapnak.

Minden vidéknek meg van a maga speciális érdeke. Így a Délvidéknek érdeke: a hazafias eszme terjesztése, a mi hogy mennél szélesebb körben gyökerezzen meg, ez ismét érdeke a délvidéki magyar

TÁRCSA.

Földalatti világ.

Írta: Halasi Viktor.

— Imádkozzál édes fiam, mielőtt lemegy a bányába, — szólt az öreg Hrustákné. — El ne felejtse! Tudod, hogy apádat és bátyádat Gyurot is azért ölte meg a bánya, mert nem imádkoztak. — El ne felejtse, édes Stefko fiam!

— Jó, jó, — felelt a fiu durczás vállvonogatással, — aztán fejébe nyomva sapkáját, hirtelen kisetett a szegényes kunyhóból, mert elaludta kissé az időt.

Hűvös, őszi nap volt. Az égboltot egyhangu, vigasztalan felhőzet ülte meg, melyből szitálva hullt a sűrű eső a sáros földre. Az erdő fái sem védték már az eső ellen, mert az őszi szelek már széthordták a leveleket s a vastag, kérges törzseken kis erecskében futott alá a szennyes esővíz, hogy süppedékké tegye az átázott avart.

Fejét vállai közé huzva, hosszú léptekkel sietett a bánya szája felé Stefko Bosszus volt, mert félt a bányamester dorgálásától. — Bozsantotta anyja figyelmeztetése is, melyet egyetlen egy reggel sem mulasztott el, az egy hét, óta folytonosan szitáló eső pedig egészen megkeserítette.

— Eh, — mormolta magában — nem vagyok már gyerek, hogy rászoruljak a folytonos figyelmeztetésre. Meg aztán, minék s az az imádság. Lenn a föld mélyében ugy sincs hatalma az istennek, az az ördög birodalma. Nem imádkozom, nem imádkozom mar csak azért sem, mert egy hét óta mindig eső szakad a nyakamba. Akar a bányába megyek, akár onnan jövök vissza. Ezt pedig mar csakugyan az isten kuldí ream. Nem imádkozom! — és olyat dobbantott lábával a lucskos földre, hogy a sár egészen az arcaig felesapódott.

Szótalanul törülte le és óvatosabban lépetgetett, míg a bányához ért.

A többiek mar mind benn voltak a bányában. Gyorsan utánok ment és hozzalátott ő is a munkához. A felügyelő nem szólt sem mit, mert maga is késett néhány percet az eső miatt.

Rendben folyt a munka délig. Dolgozott a kalapács és csákány, dorrent a dinamit, szikrázott a kova, omlott a szikla, a fiatal fickók és leányok kitaligázták a lefejtett vasérczet, olyik-olyik bányász vigan dudolt egy-egy bányász-dalt, a felismerhetlenségig elrontott, mint rendszeren.

Ott a föld alatt, távol az isten szabad egétől valami különös érzés fogja el az embert. Mintha más, ismeretlen világba lépne. Más világ is az, hova sohasem jut el a napsugár, hol nem hallatszik lombsuttogás, madárcsicser-

gés. de nincs istenkáromlás sem. Még a füttyülés is halálos vétek a bányász szemében lenni a föld alatt. Templom a bánya, igazi templom. Ninesenek benne faragott képek, nincs czifraság, csillogás, parádé, de van mélységes, halotti csönd, mely megállítja az ember szivedobogását, ha először lép be a bányába.

— Csing, csing, csiling, csingiling!

Dél van.

A csöngetés egy órai pihenést, szabad időt jelent a bányászoknak.

Leteszik a kalapácsot, csákányt, övükbe akasztják a mécesest s mennek kifelé.

Esik, még mindig esik. Összehúzódnak a bánya szájában, előveszik a tarisznyából a szalonnát, fekete kenyeret és hozzalátanak a falatozáshoz. Keveset beszélnek. Ha még is szóval egyik, nem tudja belevenni a beszélgetésbe a többit. Csak rövid, szakgatott mondatokat hallani, közbe-közbe csönd, nyomasztó hallgatás.

— Még mindig esik.

— Ha az isten ugy akarja.

— Pedig elég volt mar belőle.

— Legalább nekünk.

Jön a bányamester, elhallgatnak. Nem hallatszik egyéb, mint lépteinek kongása a visszhangos bányafolyosón és a feltámasztott, megerősített földrétegből előszivárgó vízcseppek loccsanása.

— Tics-tacs, tics tacs.

— Az alsó tárnából jövök, — mondja a

intelligenciának is. Ezen érdek küzdőtere pedig tagadhatatlanul a délvidéki magyar sajtó. Ezen küzdőtér porondján jelennek meg tehát minden tollforgató magyar ember, hogy mennél számosabban harcolhassunk szeretett hazánk boldogsága érdekében.

Ne idegenítsék el az intelligenciát a sajtótól és viszont — kicsinyes és sokszor nemagyarozott kérdések.

Ne tekintsük elsőknek a személyes hiúság megsértését, hanem az általános eszmének hódoljunk, melynek szolgálatában az a szerény vidéki hírlap áll, mert, higgyék el, könnyebb megaprehendálni, mint a félreértést jóvá tenni.

Magyar színészetünk

ügyében Jakabffy Imre Krassó-Szörény vármegye főispánja, mint a színiszövetség által a vezérszereppel megbízott „Lugosi magyar színügyet gyámolító egyesület“ faradhatlan, lánglelkű elnöke, a múlt hét elején következő levelet intézte See Mayer János kir. tan. városunk polgármesteréhez: „Verseczről, a magyar színészet ez évi sorsáról, aggasztó híreket veszünk. A felajánlott bérletet allitolag a szintársulat nem kapta meg,* az előadásokat oly kevés közönség látogatta** hogy bevételeiből a színigazgató tagjait fizetni nem tudja.

E körülmények, amennyiben valók volna, vezéregyesületünkben, a szövetséget szilárdasága iránt aggodalmakat keltenek. S ez aggodalmunk nyomasa alatt keresem felnagyságot, mint Versecz és vidéke kulturális érdekeinek is leglelkesebb zászlóvivőjét, hogy az ügy érdekében tekintélyét és befolyását, mely meggyőződésem szerint egyértelmű a kívánt sikerrel, minél előbb s minél hathatósabban latba vetni sziveskedjék.

Nem tartom lehetőnek, hogy a nemzeti érdekek oly lelkes bajnokai mellett mint, nagyságod s Versecz kulturájának többi lánglelkű hívei, a magyar színészet megalázva és szégyenkezve legyen kénytelen nyomorogni,***) talan érzékeny vesztéssel, sőt vereséggel Versecz falai közül távozni épp akkor, mikor ez

*) Tudunkkal a gyűjtött bérlet nagyon is túlhaladta a magyar nyelvterjesztő egyesület által biztosított 1200 forintot. Szerk.

**) Ez a körülmény is megváltozott a múlt héten, a mint azt lapunk más helyén olvasható.

***) Arról szó sem lehet. Szerk.

bányamester. De ott feledtem a kabátomat. No, fiuk, ki megy le érte?

— Tics-tacs.

— Én! — ugrik fel Stefko, indulásra készen.

— Derék gyerek vagy fiam.

Stefko lesúti szemét a jóindulatu dicséretre és meggyújtja mécsesét, hogy eleget tegyen a mester kivanságának.

— De vigyázz, édes fiam. Nagyon gyanus nekem a Styx. Máskor két három napi eső után is megdagadt kissé, most pedig már egy hét óta szakad az eső és még mindig olyan, mint rendesen. Se kisebb, se nagyobb, a vize pedig kristálytisza.

— Még nem szivárgott a víz odáig.

— Éppen az a baj, attól félek, hogy egyszerre tör ki az egész víztömeg és elönti az alsó tárnát, az pedig nagy nagy veszedelem lenne.

— Én nem félek, — felelte Stefko önrzettel és sietve megindult a bánya torkában lerakott deszkákon.

— Hé Stefko, megállj!

Megfordult és lámpáját előre nyújtva viszanézett.

— Mi a baj?

— Semmi, de nem bocsátkl magadban, feleli a bányamester. No csak Petro, ugorj fel és menj vele, legalabb segíthettek egymáson, ha mégis valami baj történne. Ne adja az isten! Ha mormogásszerű zajt hallotok a föld alól, rögtön térjtek vissza, a miatt a kabát miatt valahogy ne tegyétek kozkara az életeket!

A ficzkók némán bölintottak fejükkal s a következő perczben már eltűntek a fordulónál, csak vastag faczipőjük kattogott még néhány-szor a deszkákon.

(Vége következik.)

évadban eddig reményen felül kivított sikerei főképp Lugoson; a magyar színészet terfogalásának s hódításának diadalát jelentették.

Tudjuk, hogy Versecz városa is nehéz nemzetiségi viszonyok között szolgálja a kultúra s különösen a magyar nemzeti állam érdekeit; de e viszonyok nálunk sem ismeretlenek; mind ez által az a meggyőződésünk, hogy a társadalom élénkebb érdeklődésének fölkelésével, esetleg városi vagy kultüregyleti anyagi és erkölcsi támogatással a nehezebb viszonyok közt segítségére jöhet az ügynek a közérdeklődés s áldozatkészség, kivált oly városban, mely lelkes vezető férfiakban nem szükkölködik s melynek élén a nemzeti és közérdekek iránt oly kiváló érzékkel rendelkező férfi áll mint nagyságod.

Teljes tisztelettel kérem tehát ama fontos nemzeti cél érdekében, melyet szövetségünk szolgál, hogy lehetőleg mindent megtenni sziveskedjék annak megakadályozására, nehogy az eddig igazi diadallal haladó nemzeti színészet ügye éppen Verseczen jusson szomorú zátonyok közé. S midőn e kérelmet ismételtelen becses figyelmébe ajánlom, egyuttal kérem hogy az ügy körül szerzett nagybecsű tapasztalatairól esetleg fölmerült irányeszmeiről egyesületünket részletesen ismertetni sziveskedjék.

Lugos, 1895. febr. hó 24-án,

Hazafiai tisztelettel

Jakabffy Imre,

elnök.

A kis primadonna csevegései.

Kedves szerkesztő úr!

Igazán zavarba hozott a réam névze különben megtisztelő kérésével, hogy becses lapja számára élményeimből egyet-mást közöljek.

Töröm fejemet, mily ezim alatt tehetném ezt.

„Egy színésznő naplójából“! — Ez nem is hangzik rosszul, hanem attól tartok, hogy e sokat ígéro ezim mögött unalmas frázisok és elkopott banális dolgok balmazánál egyebet sem nyújthatnék, és az ön kedves előfizetői, — mert minden előfizető kedves — joggal megharagudnának tolokádódomért . . . No meg aztán, legyünk őszintek, a legtöbb színésznő naplót sem vezet.

Minek is?

Hogy leírja: „ma X. primadonnával összeveszem, mert tegnap engem többször megtapsoltak, mint őt, — vagy vice versa.

— Udvarlóimról is írjak? Hát olyanok is léteznek?

Ugyan édes szerkesztő úr sügja meg nekem, hol? Oh udvarlóknak arany korszaka! — hol kősek a te mohikánjaid?

Egy elmúlt idő, mely mint az olasz rablóromantika, tünőben van — már csak emlegetik.

Talán a nők lettek ércényesebbek? . . . !

Nem tudom — tudják ők!

Vagy a korban rejlik a kör! A naturalismus századát éljük és a „fin de siècle“ hölgyei más anyagból gyúrvák, a szentimentálisust kiűzték szalonjaikból, — nem kell limonádé.

Ah! tehát kaviár? — kiáltják önök. — Az sem!

A limonádé émelgős — a kaviár shoking!

Tehát valami exguisit . . . különös dolog. Az az!

Az a korszakem, mely bennünket sem hagyott érintetlenül egészen más végyakat sugall szívünkbe. Most önök természetesen kíváncsiak — vajjon mi lehet az a harmadik ismeretlen fogalom, mely dilemmából kivezet és mely egy szeszélyes kis színésznő agyában motoszkál. Nagyon egyszerű. —

Egy bizonyos beteges vágy a ragyogásra, a esillogással párosult ünnepletésre. Egy királyi hatalom, mely a helyzetet uralja és nem tűr maga mellett senkit. Nines szív, nines érzés, a művészet minden. Nines fogékonyság a mindennapi élet prózájához, — még nappal is színészeskedünk. Igaz hogy lehetnek, sőt nagyon sokan vannak az olyan emberek, kik nálunknak józabbak, és erre azt fogják mondani, hogy ez affektáció.

De ezek nem jönnek számba, mert ezek ama régi előítéletekkel telt korszak czopfos emberei.

A mi korszakunk jelszava: Művészet!

Művészettel ebédelünk, művészettel boldogulunk és a legrafinórozottabb művészettel vagyunk képesek egymást megkeseríteni.

Kérem szépen mily művészi a cynismus, melylyel hallgattunk akkor is ha a szomszéd asztalánól rólunk szol az önek. Ez nem annyira hymnusz, mint inkább szatira szokott lenni, és senki azt észre nem veszi, mekkorát nyelünk a feltálatkából.

Édes szerkesztő úr bocsásson meg — én egy pár sort akartam írni egy színésznő naplójából és egy nagyon füresa dologba keveredtem . . .

Már most segítsen ki, mert ön az oka, hogy emnyire túlmagyaroztam magamat, a mit különben, legyünk igazságosak — mindenki az elmondottak nélkül is „kiválról“ tud.

Hogy levonjam naplótöredékeim egy lapjából és az elmondottakból a quint essenciát — őszintén megvallom, hogy bennünk színésznőkben nines szív, nines szerelem, — ugyebár? —

Hát én arra csak azt mondhatom, a mit két jó colle-gám énekel a „Cziterás“-ban:

És keed hiszi? — Én? — nem!

Hát keed hiszi? Én sem!

Pedig az újságban volt bent . . .

Már most vegye soraimat úgy, a hogy akarja, csak-hogy jóakaróan, és ne ítélje meg szörnyű kritikusan, első hírlapi cikketem, már csak azért sem, mert megsugom magának, hogy kegyetlen kritikások menyországát még soha sem láttak — már pedig — én ott leszek.

Kiváló tisztelettel

Cservary Irma.

Napi Hírek.

Kinevezés. A Király ő Felsege Dr. Zemplényi Árpád tememesvári törvényszéki jegyzőt járásbíróágunkhoz albiróvá nevezte ki. Gratulálunk!

Ügyvédekink. nagyon helyesen, nem engedik elszunnyadni a régebben annyi beszéd tárgyát képezte verseczi kir. törvényszék ügyét, újabban ismét értekezletet tartottak, melyben elhatározták, hogy az ügyvédi kamarának f. c. márczius hó 10-én Temesvárott tartandó közgyűlésén, — midőn a verseczi törvényszék kérdésének ügye szintén napirendre kerül — teljes számban fognak megjelenni, s az ügy érdekében befolyásukat érvényesíteni.

Halálozás. Pozsonyból jő a szomorú hír, hogy verseczi születésű Lucich Géza magy. kir. állami főreal. isk. tanár élete 60-ik évében elhunyt. A boldogult a helybeli reáliskolánál kezdte meg tanári pályáját negyedszázados muködése alatt Pozsony társadalmi életében is fontos szerepet játszott. Béke poraira!

A versecz-lugos-marosvölgyi vasút építési vállalata irodáját a rezidencz-utczai Lazarovits-féle házban nyitotta meg. Nevezett vonal Gattajan tül részének engedélytárgyalása f. hó 17-én fog megtartatni Budapesten.

Új prokátor. Dr. Rezucha István, Rezucha V. ny. főreal. isk. tanár fia, a múlt napokban az ügyvédi vizgát a legszebb sikerrel tette le. A rokonszenves fiatal ügyvédnek a legmelegebben gratulálunk.

Halálozás. Micsinyei és beniczei Benyiczky Attila klopodiai nagybirtokos neje Lazár Jolánka, élete 21-ik évében elhunyt. Ugyancsak fiatal élete 21-ik évében szakasztotta le a halál a verseczi hölgykoszorú egy kedves tagját, Paunkovits Zorka k. a., kit tegnap kísérték ki végső nyughelyére.

Új orvos telepedett le városunkban, Dr. Ostersetzer J. személyében, ki a Thier A.-féle házban vett lakást.

Esküvő. Gröber Miczi k. a., néhai Gröber K. volt verseczi levéltáros bajos leányát mult hó 25-én vezette oltárhoz Karánsebesen Felföldy Béla munkácsi kir. albiró.

Rankov Lajos verseczi rom.-kath. s lelkész Dessewffy Sándor puskok a néhai Várady Ferencz pápai kamarás elhalalozasával üresedésbe jött csakovai plébániai hivatal vezetésével bizta meg. A kitüntetéshez gratulálunk.

Színészet. A mult héten derultebb napok mosolyogtak szintársulatunkra. Ezt nem a szó szoros értelmében kell azonban érteni, — mert az időjárás rendkívül szokatlan és inkarnátus, eső, majd hóvizatar, árvízveszedelem, hófúvás váltakoznak — hanem a közönség nem egy könnyen megnyerhető kegye mosolygott a derék szintársulatra, s Furedi a direktor is elégedeten dörszulgette kezzeit. A színház látogató közönség megszapordott. A mult évi szép eredményt ugyan nem lehet elérni, de a nagyon is erős panaszoknak most „már nines itt a helye.“ Ha már emlegetjük a panaszt, a közönség köréből erdeket is kotellességünk felemlíteni. Sokan nagyon rosz neven vették, hogy a helyek ára a bérleteknél is 20 egész 20 krral emeltetett, hogy a rendes heti műsort nem tartják be, hogy a paros és paratlan bérleteknél, — mivel a színlapok nem elég gonddal korigáltatnak s a bérlet számok hibásak — nagyon kellemetlen esetek fordultak elő, hogy az olcsó karzat egészen töröltetett s a szegényebb magyar néposztály nem látogathatta a színházat . . . stb. Ezeket jövőre jó lesz figyelembe venni, mert ily dolgok is nagyon rongálhatják az ügyet. Ezek után áttérünk az egyes előadások méltatasára.

Vasárnap. „Gárdatisztek a zárdában.“ Szép közönség nézte végig a pompásan sikerült előadást, mely valóban kellemes estét szerezett. Cservary Imre rokonszenves szerepében különösen kitűnt. Mintha extra az ő számára irtak volna „Luise“ szerepét, olyan csokolni való kedves dévajtsággal „backfiesskedett“. Egy szóval „ugyancsak élt az alkalommal“. Csöppsege különösen nagy előnyére szolgált. Derure borura aratta a tapsokat. Kápolnái I. méltán sorakozott mellé. Kövinné a fejedelem aszszonyt szokott finomsággal személyesítette. — Gergely (Gontran), Földváry (Brissak), Kóvi teljesen kielegitettek.

Hetfőn. Holéczy Ilona jutalomjátéka Rafael Várady e remek darabja mely a külföld nagyobb városait is diadallal bejárta, s az a rajongas, melylyel közönségünk Holéczy iránt viseltetik — nagy és diszes közönsége

vonzottak a színházba. Holéczy mint Stella ismét ragyogtatta fényes művészetét Könyves, mint Rafael igen kitűnő volt, általában elmondhatjuk róla, hogy a társulat egyik oszlopa. — Molnár Vilmárról külön emlékezünk meg. Pár oly alakítást láttunk tőle a mult hét folyamán, melylyel egyszerre megnyerte a közönség kitüntető rokonszenvét. P. u. „Madame Sans-Gené”-ben mint mosónő, majd mind Katrin magaslott ki.

Kedden. „Szinházi botrány.” Állítólag rábeszélésték volna a direktort, hogy utolsó farsangi előadásul ezt az ostoba sületlenséget válaszsza. A director „emlegetett tanácsosai” nagyon rossz ízlésű emberek lehettek. Az intelligens bérlő közönség valóságban „Szinházi botrány”-nak nevezte el az ízléstelen előadást, és meg sértve érezte magát akkor, midőn feltételezték róla, hogy mulatni is tud olyas valaminu a mint neki produkáltak. Olyan ötödrangu orfeumba, bumszti pinczébe való volt az a produktio. Sajnálunk Pajor Emiliát, hogy neki is része volt a hecczben. Ferenczy, mint „Dörmögi” és mint ballerina kitett magáért — bizonyosan úgy gondolkodott, hogy ha „heccz kell, hát legyen országos heccz” és csinálta a cirkusbohócokra emlékeztető bakugrasokat. De azokat azután oly zsanerben jól is megselekedte. Nagyon zugolodott a közönség, hogy a director miért nem tartja be színügyi bizottsággal közösen megállapított és előre hirdett heti műsort.

Szerdán. „Lemondás”. A főszerpek ismét Holéczy és Könyves kezében összpontosultak. Kövy, mint Korolán gróf teljesen bevált. Szébenyi igen jól személyesítette Pártos titkárt. Kövinné, mint minden alkalommal, úgy ekkor is kitűnő anya (özv. Boldisárné) volt.

Csütörtökön. „A bubos paszirtát” adták alig félig tett ház előtt, a darab nem volt ismeretlen Verseczen, pár évvel ezelőtt valami német társulat adta, az akkor az előadást dícsérték, a mostani jobb volt. Szébenyi A. Hermaunt igazi vervevel adta, a tapasztalt kéjenez rálinérijával társalkodott a természet romlatlan gyermekével Linivel, a munkás lánnyal, hogy bizalmát lasaekán megnyerve, ezélt éjjen. Meg is tapsolták Szébenyit. Kár volt hogy a végjelentben Ágost (ki különben jó játszott) egy kiesit késétt megjelensével, mert a mily ügyesen játszotta Szébenyi a maga szerepét, nem tudom, ha nem a színpadon történnék az egész vajjon a diván jelenet után, épen Ágost késedelmezése miatt, Lini azt mondhatta volna e, „kérem, ne tessék rólam rosszat gondolni!” Holéczy „Lini” azon maiósággal és mesterkéletlen egyszerűséggel adta, melyet a költő ideális szerepe e szerepe csak beleképezhetett. S Molnár Vilma (Julia) a kitűnő színésznő, mint máskor ugy most is remekelt, hiszen tőle nem is lehet most várni. Vihary Jó Schwalenbach, könyves lelkes Hefeld volt.

Pénteken. Kövi Ede jutalomjátéka Bank-Bán. Nagy közönség, lelkes óváczik. Különösen a diákság jelent meg nagy számmal. Legkitűnőbb volt Kövi, mint Tiborcz. Holéczy Melinda szerepében mintha egy kiesit tulzott volna is. Tegnap Szombaton. Parasztbeesület került színre.

Ma Vasárnap „Madame Sans-Gené” Heflőn Könyves jutalomjátékul „Vasgyász”. Kedden Péntedi fellépéssel „Megboldogult”. Szerdán utolsó busu előadás: „Kis doctor.”

Magy. kir. állami főreáliskolánkhoz az 1894/5-ik tancvre szóló megbizással iskolalátogatoul Dr. Demeczky Mihály orsz. közoktatásügyi tanácsagot küldte.

A versecz-fehértemplomi kör, egyetemi hallgatóink ezen jótékony ezélu egyesülete m. hó 21-én sikerült tarsas estélyt rendezett, mely alkalommal leginkább kitunték Wanisich és Miklóssy kitűnő hegedűjátékukkal. Miklóssy azonkívül nagy tetszéssel fogadott felolvasást is tartott.

Jutalomjáték. Szintársulatunk, két kitűnő komikusának Ferenczy és Szébenyi-nek Szerdán lesz jutalomjátéka, a midőn a „Kis doctor” („Dr. Piccoló”) fényes operette kerül színre: A jutalmazandókat, kik annyi élvezetes órát szereztek — a legmelegebben ajánljuk a közönség becses pártfogásába.

A verseczi izraelita nőegylet f. hó 11-én a purimünnep alkalmából táncmulatságot rendez az „Internacional” szállodában.

Nagybójt. Hamvazó Szerdával kezdetét vette a nagybójt, azaz azon idő, melyben az anyaszentegyház által különösen arra figyelmeztetünk, hogy Isteni Megváltónk megváltási műve fölött elmélkedjünk, és ennek gyümölcseit magunkéivá tegyük. Nagybójtben a vasárnapokon dünkélt az isteni tisztelet ugyanolyan, milyen az év többi vasárnapjain, délután 3 órakor tartatik szent beszéd, melyet a nagybójt ajtatoság követi. Minden Csütörtökön délután 2 órakor az ugynevezett keresztut-ajtatosság lesz.

Változások a csanádi klerusban. Dessewffy Sándor csanadegyházmegyei püspök a következő kaplánokat helyezte át: Rákossy Janost Csákovárról Resiczára, Anton Miklóst Fakerről Nagybecskerekre és Bartl Ferenczet Nagybecskerekéről Verseczre.

Vasutasok mulatsága. A magy. kir. államvasutak helybeli állomásának tisztviselői kara a mult szombaton családias jellegű, tánczozal egy bekapcsolt mulatságot rendezett az állomási vendéglő helyiségeiben. A kedélyesség és jókedvben nem volt hiány. A négyeseket 24 pár tánczolta. A meghívott vendégek nevében Kuna Jenő ügyvéd köszöntötte fel a derék vasuti hivatalnokokat.

Biagosch német reczizátor — kinek verseczi szereplése a sok bünyenítő tárgyalás után országghiruvé lett — ismét a hüvösre került. Azt a tulbuzgalmat, hogy minden áron városunk egyik szép leánya elé akart jutni — a budapesti büntető bíróság egy havi fogházal honorálta. S mikor innen — nem felejtve s nem tanulva semmit — kiszabadult újra levélírásra adta magát. Nyílt levelező lapokra öntötte szerelmes szívének keserü panaszát. A levelezőlapok a toloncházba juttatták az alhatatos szerelmezt, de a büntető bíróság sem felejtett semmit és újra elítélte Biagoscht 450 forint pénzbüntetésre, esetleg három havi fogsagra. Minthogy pedig a szerelmes reczizator minden pénzt levelezőlapokra költötte. Biagosch már ma a fogságban elmélkedik — megirandó szerelmes levelekről.

Midőn a nagyközönség figyelmét Ungváry László szeglédi hirneves gyümölcsfa iskolájának mai számunkban közze tett hirdetésére felhívánk, különösen kiemeljük, hogy nevezettnél a szazezekre menő mindenféle nemes esemetén felül még mintegy 1.500.000 darab 1—2—3 éves gyümölcsfa vadoncz van eladásra készen, még pedig: körte, alma, birs, douczin, paradicsom, szilva, prunus-myrobolana, Saint-Julien, beszterczei-szilva, eper, saj-meggy, sárga-baraczk, mandula, és kókényből.

Innen onnan. Tánczmulatság és hangverseny. A temesvari ev. református egyház f. é. márczius hó 10-én a városi vigadó összes termeiben templomalapja javára tánczmulatsággal egybekötött hangversenyt rendez, most küldték szet a meghivokat. Az érdekesnek ígérkező mulatságra mar most felhívjuk a közönség figyelmét. Belépti díj 1 forint, családjegy 3 frt. — Szabadka város törvényhatósága, legutobbi közgyűlésén 200 koronát szavazott meg a fővárosi baes-bodroghmegye ifjusági kornek. — Dícsérendő elhatározas ez, s Versecz és Fehértemplom városok is követhetnék a szép példát s gyámolíthatnák a budapesti egyetemi hallgatók „Versecz-Fehértemplomi” körét. Sz. — A szerb püspök állapota. A temesvari beteg szerb püspök állandoan a teljes javulás utján van. A nap legnagyobb részét a napilapok olvasásával tölti. Éjjel pedig mindenkor nyugodt álma van. Bécsi Dr. a beteg lábköteléket naponta kétszer megigazítja és az operáció által okozott seb nagyon szépen gyógyul. A páciens lathatólag erősödik. Etvagyja kifogastalan.

Irodalom.

* **A cserebőrűek.** Ez Herczeg Ferencz új szatirikus hosszabb elbeszélésének a czime. Közlése most kezdődött meg az „Uj idők”-ben. Pompas illusztraciok meg emelik e munka érdekességét, mint egyáltalán csaknem minden közlemenyet az Uj-Képes heti lapnak a csak most indult, mar is esadalatosan elterjedt „Uj idők”-nek. A most megjelent számot különben az eddigiek között a legbecesebbnek tartjuk, különös érdeku zenemű pályázata Posa Lajos új balatonai notáit közli és ehhez való muzsika írásra szólítják fol a nagy koáonségból azokat, a kik — ha nem mesterségből is — zeneköltéssel foglalkoznak. A díj 300 korona. Mutatvány-számot küld az „Uj idők” kiadóhivatala, Andrássy-ut 10. szám.

* **A szöke asszony.** Marco Praga, a világhírű olasz regényirodák. „A szöke asszony” czimű regénye magyar fordításban diszes kiállításban jelent meg a „Könyves Kalmán” magyar irod. és könyvkeresk. részvény-társasag kiadásában Budapesten, VIII. ker., kerepesi-ut 17. sz.) Ezen regény eredetije Olaszországban nagy szenzációt keltett és csakhamar megjelent francia, angol és német fordításban is. A „Könyves Kalman” társasag nagy szolgáltatot

tett a magyar olvasóközönségnek, midőn e rendkívül érdekesítő regényt magyar fordításban kiadta. A könyv bolti ára füzve 1 frt 50 kr. elegáns vászonkötésben 2 frt. Kapható ugy a kiadónál, mint a hazai összes könyvkereskedésekben.

Vasuti menetrend. Fehértemplomról érkeznek: 5.21 reggel, 1.02 délben és 6.10 este, Temesvár felé indul 5.26 reggel, 1.07 délben 6.35 este. Temesvárról érkeznek: 7.45 reggel, 2.08 délben és 10.09 este. Fehértemplom felé indul: 7.54 reggel, 2.12 délben, 10.17 este. Nagybecskerekéről érkeznek: 12.49 délben, 5.31 délután 5.10 reggel. Becskerek felé indul: 5.50 reggel, 2.25 délután, 7.10 este. Kubinból érkeznek 9.15. d. e. 6 d. u. Kubin féle indul: 8.05 d. e. 4.10 délután.

Szerkesztői levelezés.

— **Ujvidék.** A természetes két szótárt megkaptuk! fogadjak érte köszönetünket. Egyidejüleg magan levelet is irtunk. Szép munkát végeztek s nagy szolgálatot tettek vele annak az ugynek, a melynek mi is szerény munkásai vagyunk! Legközelebb behatóan fogjuk tárgyalni, azt mit b. levelükben említettek. Üdvözlet.

— **o** — Későn érkezett. És most még nem is időszerű. — Ha adjuk be a betegnek esetleg „most” ránk foghatják, hogy artottunk vele. Majd a jövő héten. Köszönjük! Előszóval többet! —

Mária-czelli Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és általánosan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújtás, savanyu, felbőffögés, hasmenés, gyomorerégés, felesleges, nyálkakiválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgöres szűkülés.

Hathatós gyogyszernek bizonyult fejjájásnál, a menyinyiben ez a gyomortól származott, gyomortulterhelésnél étellekkel és italokkal, gilliszták, májbajok és hámorhoidáknál.

Említett bajoknál a **Máriaczelli gyomorcseppek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanusit. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár: **Török Jozsef** gyogyszerháza Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megtekinteni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valodiságát bizonyítom”.

A **Máriaczelli gyomorcseppek** valodian kaphatók.

Versecz: gyogysz. Soós K., Müller O., Herczeg J. és Kitchler B.
Zichyfalva: gyogysz. Mayering K.

Nyilttér.

Hamisított fekete selyem. Égezzünk el egy kis mintát a venni szándékolt selyemből, és a hamisítás rögtön kiderül: Mert míg a valódi a jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kiálszik, maga után csekély barna hamut hagyván: addig a hamisított selyem (mely zsíros színi-szállonás lesz és könnyen törik) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, mely valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggörbül. Ha valódi selyem hamuját össze nyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem. — **Henneberg G.** (cs. k. udvariszállító) selyemgyára Zürichben, házhoz szállítva postabér és vámmentesen szívesen küld bárkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való akár egész végekben levő valódi selyem szöveteiből. Svájcba czimzett levelekre 10 kros, és és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Nem a reklámnak, hanem a sok ezer ember általi személyes továbbajánlásnak, — a kika

Richter-féle Tinct. capsici comp.-t (Horgony-Pain-Expellert)

az utolsó 25 évben jó sikerrel használták, — köszönhető ezen igazán biztos hatású házi szer nagy elterjedésének és általános kedveltségét. Ki a *Tinct. capsici comp.-t* (Horgony-Pain-Expellert) készvényét, csúszmál (tegezaggatásnál), keresztosontfájásnál, fej- és fogfájásnál, cefpájdalomnál, fájdalomcsillapító bedörzselésként alkalmazta, abból egy üveget mindig készletben fog tartani, hogy azt meghűléseknél is, mint leveztő, elhárító szernek alkalmazhassa. Ezen rég jónak bizonyult házi szernek ára igen olcsó, tudniillik 40 kr., 70 kr. és 1 frt. 20 kr. üvegenként. — Kapható a gyógyszerárakban; Budapestben **Török József** gyógyszerésznél. — Csak a „Horgony” védjeggyel ellátott üvegek elfogadandók. Richter-féle gyár Rudolstadtban, Thüring.

Polgári takarékpénztár részv. társaság.

A 150.000 frt alap — s 15.000 frt tartalék tőkével alakult.

A Polgári takarékpénztár részvénytársaság f. é. február hó 25-én Frisch Hugo úr házában (I. emelet) kezdi meg működését s az összes idevágó ügyleteket fogja művelni.

Az intézet átvész:

Takarék betéteket 4%-os kamatozásra s a 10%-os kamatadót sajátjából fizeti valamint

Folyó számlai betéteket.

Leszámitól.

Váltókat, jelzalog s folyó számlai kölcsönöket ad, előleget nyújt értékpapírok, termények, ékszerek s egyéb élzalogtárgyakra olcsó kamatláb s előnyös feltételek mellett.

A t. cz. részvényesek egyuttal felhivatnak, miszerint f. é. márczius 1—15-éig részvényként 20% vagyis 20 frtot az intézet pénztárába befizetelni sziveskedjenek.

Pénztári órák (az ünnep és vasárnapok kivételével) d. e. 8— $\frac{1}{2}$ 12 óráig.

Versecz, 1895. február hó 19-én.

Az igazgatóság.